

ným v §u 296 ex. ř., totiž že výkonný orgán zabaví dotyčný cenný papír pokud se týče legitimační papír sepsav o tom protokol a složiv ho u soudu. Co platí o pohledávkách ze vkladu, platí i o pohledávkách z kontokorentů, pokud jsou vedeny o vkladech peněz. Třeba tudíž bližšího označení jednotlivých pohledávání.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu, pokud jím byla pro vymáhanou pohledávku s příslušenstvím povolena exekuce zabavením pohledávání, které prý má povinná strana z kontokorentů.

D ů v o d y:

Rekursní soud zamítl návrh na povolení exekuce zabavením pohledávek z kontokorentů, protože o pohledávkách z kontokorentů, pokud jsou vedeny o vkladech peněz, platí totéž, co platí o pohledávkách ze vkladů, že totiž exekuce jest přípustna jen způsobem předepsaným v § 296 ex. ř., podle něhož výkonný orgán zabaví cenný, pokud se týče legitimační papír, sepsav o tom protokol a složiv jej u soudu, takže při zabavení pohledávek z řečených kontokorentů jest třeba bližšího označení jednotlivých pohledávání. Rekursní usnesení vychází z mylného skutkového předpokladu, že jde o pohledávky z kontokorentů, jež jsou vedeny o vkladech peněz. Pro předpoklad ten není v exekučním návrhu podpory, neboť exekuční návrh o kontokorentu, vedeném o vkladech peněz, nemluví. Pokud se tudíž napadené usnesení opírá o tento mylný skutkový předpoklad, je samo mylné a mylným jest i důsledek z něho vyvozený. Jinak nutno přihlížeti k podstatě pojmu kontokorentů, pojem ten je v četných rozhodnutích Nejvyššího soudu — celkem v souhlasu i s vedoucími díly písemnictví — vyhraněn v ten rozum, že kontokorentní poměr je tam, kde podle souhlasné, byť mlčky, konkludentními činy projevené vůle stran, spolu v obchodním spojení jsoucích nemají pohledávky a plnění jedné strany býti samostatnými pohledávkami a plněním, které by bylo ve vztahu k jednotlivým pohledávkám a k plnění druhé strany, nýbrž pohledávky a plnění stran mají býti články jednoho celku, které přijdou v úvahu až při vzájemném účtování, při kterém na jevo vyšlé saldo té které strany bude samostatnou pohledávkou (srv. rozh. č. 5850, 5788 sb. n. s.). Uskutečnění pohledávky té není podle jejího vzniku i její povahy nikterak závislé na držení papíru, snad výtahů z obchodních knih, z něhož by bylo vypočtené saldo zřejmé neb pod. Naopak, oprávněný může s pohledávkou z kontokorentního salda úplně beze vší újmy pro hladký vývoj obchodu libovolně nakládati, i když není v držení papírů o ní, jako s každou jinou pohledávkou. Neplatí tudíž pro exekuci na pohledávky z kontokorentů předpis § 296 ex. ř., upravující exekuci na výplatné papíry, nýbrž předpisy o zabavení peněžitých pohledávek vůbec podle § 294 ex. ř. Slušelo proto v mezích dovolacího rekursu obnoviti usnesení první stolice.

Čís. 6982.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Rozluku podle §u 17 rozl. zák. z důvodu §u 13 písm. c) rozl. zák. nelze povolití, nebyl-li manžel, jemuž se přičítá zlomyslné opuštění, soudně vyzván, by se do šesti měsíců vrátil a tomuto vyzvání nevyhověl.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1927, R I 263/27.)

Žádosti manžela, již se domáhal na základě provedeného sporu o rozvod rozluky manželství z důvodu §u 13 písm. c) rozl. zák., s o u d p r v é s t o l i c e v y h o v ě l . R e k u r s n í s o u d n a p a d e n é u s n e s e n í p o t v r d i l . D ů v o d y : K ž a l o b ě m a n ž e l a z e d n e 28. k v ě t n a 1925 b y l o m a n ž e l s t v í j e h o s e ž a l o v a n o u m a n ž e l k o u r o z v e d e n o o d s t o l u a l o ž e z v i n y ž a l o v a n é , p o n ě v a d ů ž ž a l o v a n á n e s d ě l e l a j i ž o d s r p n a 1921 s e ž a l o b c e m s p o l e č n o u d o m á c n o s t a n a ž á d o s t j e h o , b y s e k n ě m u o d e b r a l a , p r o h l á s i l a , ž e s i ž a l o b c e m ů ž e j í t i k a m c h c e , t e d y z d ů v o d u z l o m y s l n ě h o o p u š t ě n í p o d l e § u 13 p í s m . c) r o z l . z á k . D n e 21. ř í j n a 1926 p o d a l m a n ž e l n á v r h o r o z l u k u m a n ž e l s t v í t o h o p o d l e § u 17 r o z l . z á k . D l e t o h o t o § u m ů ž e k a ž d ý m a n ž e l , b y l - l i s o u d e m p r á v o p l a t n ě v y s l o v e n r o z v o d m a n ž e l s t v í z n ě k t e r ě h o d ů v o d u § u 13 r o z l . z á k . n a p o d k l a d ě p r o v e d e n ě h o j i ž s p o r u , ž á d a t i z a r o z l u k u . C h t ě l a - l i m a n ž e l k a p r o t i p o v o l e n í r o z v o d u č i n i t i n á m í t k y , m ě l a s e k r o k u n a d e n 15. ř í j n a 1925 u s t a n o v e n ě m u d o s t a v i t i a n á m í t k y s v ě p o d a t i . V ř í z e n í r e k u r s n í m n á m í t k y t a k o v é n e j s o u p ř í p u s t n y .

N e j v y š š í s o u d ž á d o s t z a m í t l .

D ů v o d y :

Neprávem praví nižší stolice, že by skutečnosti v rozvodovém sporu na jevo vyšlé byly odůvodnily rozluku, kdyby o ni bylo bývalo již tehdyž žalováno, neboť rozluka na základě zlomyslného opuštění podle § 13 písm. c) rozl. zák. předpokládá, že manžel, jemuž se zlomyslné opuštění přičítá, byl soudně vyzván, by se do šesti měsíců vrátil, a že tomuto vyzvání nevyhověl. Kdyby tedy místo žaloby na rozvod byla bývala tehdyž podána žaloba na rozluku, nebyla by skutečnost pouhého opuštění rozluku odůvodnila, nýbrž byla by musila přistoupiti ještě skutečnost soudní výzvy a jejího neuposlechnutí. Důvod zlomyslného opuštění při rozvodu nekryje se s důvodem zlomyslného opuštění při rozluce, neboť § 109 obč. zák. vyžaduje k rozvodu jen zlomyslné opuštění, ale k rozluce již § 115 obč. zák. žádal aspoň v případě, že pobyt manžela, jenž společnou domácnost opustil, je neznám, by manžel ten byl soudně veřejně obeslán, by se do roka vrátil a výzvě té nevyhověl, a žádá nyní § 13 písm. c) takovou výzvu na šest měsíců znějící v každém případě, tedy i když pobyt strany, která domácnost opustila, je znám. Zkrátka podmínky rozluky jsou tu přísnější než podmínky rozvodu a nelze toto více, tuto výzvu a její marnost slevovati, nýbrž, není-li podmínka ta splněna, nezbyvá, než aby si opuštěný manžel podal žalobu o rozluku podle § 13 rozl. zák., má-li nějaký plný její důvod. Není zde místo, by se rozhodovalo, mohla-li nyní, po rozvodu, výzva podle § 13 písm. c) rozl. zák.

býti vydána, ale i kdyby nemohla, není to příčinou, by se výzva, jež jest neslevitelnou podmínkou rozluky, slevovala, neboť přece nevadilo již před žalobou o rozvod žalobci a nynějšímu žadateli pranic, by si vymohl výzvu podle § 13 písm. c) rozl. zák. a čl. I. prov. nař. k němu, a na to měl tehdež mysliti, když obmyslel žádati snad někdy za rozlukou.

Čís. 6983.

Osmihodinná pracovní doba (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Za trvání služebního nebo pracovního poměru nelze se předem vzdáti práva na odměnu za práci přes čas ani předem, ani nápotomně, ani výslovně ani mlčky. To jest možno teprve po skončení služebního poměru. Ale i když se zaměstnanec nehlásí ihned při odchodu ze služby nebo z práce o odměnu za práci přes čas, dlužno vždy pečlivě zkoumati, zda již v tomto mlčení dlužno spatřovati vzdání se.

Naříditi práci přes čas může pouze zaměstnavatel anebo jeho orgán, jež on buď k tomu zvláště zmocnil anebo kterého pověřil správou závodu tak, že ve správě jest zahrnuto i oprávnění naříditi práci přes čas. Z toho, že zaměstnavatel odměnil zaměstnance, když ho viděl konati práci přes čas, neplyne, že by ho měl odměňovati i za práce, jichž neseznal, o nichž nevěděl, a jež tedy nejen napřed nepřikázal, nýbrž ani nápotomně neschválil.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1927, Rv I 1643/26.)

Žaloba zaměstnance proti zaměstnavateli o zaplacení odměny za práce přes čas byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. zapovídá kategorickým imperativem a pod trestem, jež podnikatele stihne (§ 13), pracovní dobu delší 8 hodin denně nebo 48 hodin týdně (§ 1 čís. 1, § 2), ovšem s výhradou úředního povolení práce přes tento čas, které dopouští za jistých podmínek (§ 4, 6, 7), a stejným kategorickým imperativem nařizuje zvláštní honorování práce přes tento čas vykonané (§ 6 zvláště čís. 4, § 7 čís. 4). To jsou předpisy nutící, takže není dovoleno úmluvou se jim vymknouti a tak zákon, jenž má svůj důvod v ohledech veřejných, v požadavku zlepšení osudu pracujících tříd a tím obecného blaha vůbec (důkaz mírové smlouvy Vers. část XIII. úvod a čl. 387 a násl., a rovněž tak St. Germ. a Trian. vždy část XIII.), obcházeť, z čehož plyne, že nejen každá taková úmluva příčí se řečenému naprostému příkazu zákona a jest tedy nicotna podle §u 879 obč. zák., ať již se stala výslovně nebo mlčky činy závěrnými podle §u 863 obč. zák., nýbrž že